Alt Ekstremite Protez Kullan?c?lar? Mobilite Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Alt Ekstremite Protez Kullan?c?lar? Mobilite Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16889

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Alt Ekstremite Protez Kullan?c?lar? Mobilite Anketi (PLUS-M) Türkçe versiyonu, alt ekstremite protez kullan?c?lar?n?n günlük ya?am aktivitelerindeki fonksiyonel hareketlilik seviyelerini öz bildirim yoluyla de?erlendirmek amac?yla uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, bireylerin yürüme, denge, merdiven ç?kma ve çe?itli zorlu zeminlerde hareket etme yeteneklerini kapsaml? bir ?ekilde ölçmeyi hedefler. Ölçe?in uyarlama çal??mas?, Türkiye popülasyonunda kullan?m? için gerekli olan psikometrik özelliklerin; özellikle geçerlik ve güvenirlik analizlerinin yap?lmas?n? sa?lam??t?r.

Ölçek, amputasyon sonras? rehabilitasyon sürecindeki bireylerin mobilite kazan?mlar?n? takip etmek ve klinik müdahalelerin etkinli?ini objektif olarak de?erlendirmek için önemli bir araç olarak sunulmu?tur. Orijinal ölçe?in geni? ve k?sa formlar?n?n Türkçe versiyonlar? için yüksek düzeyde iç tutarl?l?k de?erleri elde edilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Alt ekstremite, protez, mobilite, fonksiyonel seviye, uyarlama, geçerlik, güvenirlik, PLUS-M.

Yazarlar

Sevgin Yosmao?lu

Amaç

Bu çal??man?n temel amac?, Alt Ekstremite Protez Kullan?c?lar? Mobilite Anketi'nin (PLUS-M) Türkçe versiyonunun psikometrik özelliklerini, özellikle yap? geçerli?ini ve iç tutarl?l???n? test ederek, bu ölçe?i Türk amputasyon popülasyonunda kullan?ma uygun hale getirmektir. Ölçek, protez kullanan bireylerin günlük ya?amda kar??la?t?klar? hareket k?s?tl?l?klar?n? ve ba??ms?zl?k düzeylerini belirlemeyi amaçlamaktad?r.

Ölçek, klinik uygulamalarda ve ara?t?rmalarda, amputelerin fonksiyonel kapasitelerinin standart ve güvenilir bir yöntemle belirlenmesine olanak tan?r. Böylece rehabilitasyon programlar?n?n planlanmas? ve hastalar?n zaman içindeki geli?imlerinin izlenmesi kolayla?maktad?r.

Yap?

Alt Ekstremite Protez Kullan?c?lar? Mobilite Anketi, alt ekstremite amputasyonu olan ve protez kullanan bireylerin alg?lanan fonksiyonel mobilite düzeylerini ölçmektedir. Ölçülen yap?, bireyin protezi ile gerçekle?tirebildi?i karma??k hareketler, yürüme performans? ve çevresel zorluklarla (kaygan zemin, merdiven, kalabal?k gibi) ba?a ç?kabilme becerisini içerir. Bu yap?, protez

ARABPSYCHOLOGY.COM

kullan?c?s?n?n ya?am kalitesi ve ba??ms?zl??? ile do?rudan ili?kilidir.

Geçerlik

PLUS-M ölçe?i Türkçe versiyonunun yap? geçerlik analizi, amputelerde fonksiyonel seviyenin belirlenmesinde alt?n standart olarak kabul edilen Ampute Mobilite Ölçe?i (AMP) ile korelasyonu hesaplanarak gerçekle?tirilmi?tir. Kat?l?mc?lar öncelikle PLUS-M Türkçe versiyonunu doldurmu?, ard?ndan fonksiyonel seviyeleri AMP ile belirlenerek sonuçlar kar??la?t?r?lm??t?r.

Korelasyon analizine geçilmeden önce verilerin normal da??l?m?, Kolmogorof-Smirnof Testi ve frekans da??l?m grafikleri üzerinden incelenmi?tir. Verilerin normal da??l?m göstermedi?i tespit edildi?inden, yap? geçerlili?inin belirlenmesinde parametrik olmayan bir yöntem olan Spearman Korelasyon Katsay?s? kullan?lm??t?r. ?ki ölçek aras?ndaki yüksek korelasyonun varl???, PLUS-M Türkçe versiyonunun yap? geçerli?ine sahip oldu?unu göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? belirlemek amac?yla yayg?n olarak kullan?lan Cronbach Alfa de?erleri hesaplanm??t?r. Akademik standartlara göre yüksek iç tutarl?l?k için bu de?erin 0.70'ten büyük olmas? gerekmektedir. Yap?lan iç tutarl?l?k analizinde, PLUS-M ölçe?inin Türkçe versiyonu için oldukça yüksek de?erler elde edilmi?tir:

Geni? Form için Cronbach Alfa: **0.93**
K?sa Form için Cronbach Alfa: **0.91**

Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin birbirleriyle yüksek düzeyde uyumlu oldu?unu ve ölçe?in güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu kan?tlamaktad?r. Ayr?ca, her bir maddenin ölçekten ç?kar?lmas? durumunda Cronbach Alfa de?erindeki de?i?imler de incelenmi? ve maddelerin ölçek içindeki bütünlü?ünün yüksek oldu?u sonucuna var?lm??t?r.

Faktör Analizi

Kaynak materyalde aç?k bir Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) detaylar? sunulmam??t?r. Ancak, ölçe?in yap? geçerlik analizinin, Ampute Mobilite Ölçe?i (AMP) ile korelasyon yoluyla belirlenmesi, ölçe?in orijinal faktör yap?s?n?n Türk popülasyonunda da fonksiyonel mobilite yap?s?n? ölçtü?üne dair kan?t sa?lamaktad?r.

Araç Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz bildirim Anketi (Soru formu)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Maddelerin Say?s?: 44 madde (Geni? Form)

Derecelendirme: 5'li Likert Tipi Ölçek kullan?lm??t?r.

Derecelendirme Seçenekleri:

(1) **Kesinlikle kat?lm?yorum**
(2) **Kat?lm?yorum**
(3) **Karars?z?m**
(4) **Kat?l?yorum**
(5) **Kesinlikle kat?l?yorum**

Kullan?labilir Diller: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Alt ekstremite amputasyonu olan ve protez kullanan yeti?kin bireyler.

Ya? Grubu: Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, alt ekstremite protez kullan?c?lar? üzerinde yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Yap? geçerli?i için AMP ile e?zamanl? korelasyon, güvenirlik için iç tutarl?l?k analizi (Cronbach Alfa) kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

PLUS-M, Ampute Mobilite Ölçe?i (AMP), Spearman Korelasyon Katsay?s?, Kolmogorof-Smirnof Testi, iç tutarl?l?k, Likert Tipi Ölçek, rehabilitasyon.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sorumlu Yazar: Sevgin Yosmao?lu

Test Y?l?: 2019 (Uyarlama çal??mas?n?n tamamland??? y?l)

?leti?im: Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?il.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: sevginyosmaoglu@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Hacettepe Üniversitesi (Tez çal??mas?n?n yap?ld??? kurum).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Yosmao?lu, S. (2019). *Alt ekstremite protez kullan?c?lar? mobilite anketinin geçerlik güvenirli?i* (Yay?nlanmam?? Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Bu teze YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: alt-ekstremite-protez-kullanicilari-mobilite-anketi-toad.pdf

Alt Ekstremite Protez Kullan?c?lar? Mobilite Anketinin Maddeleri

ölçek 44 maddeden olu?makta

T?rabzandan tutunmadan iki-üç basamak ç?kabiliyor musunuz?
Kaygan bir zeminde yürüyebiliyor musunuz?
Birisinin yard?m?yla a??r mobilyalar?n yerini de?i?tirebiliyor musunuz?
Yürürken ba?kalar?na ayak uydurabiliyor musunuz?
Bir aya??n?z? di?er aya??n?z?n tam önüne koyarak, çizgi üzerinde yürür gibi yürüyebiliyor musunuz?

ARABPSYCHOLOGY.COM